

i Paganai ko Mimbabayorantang (ko Allah).

164. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko a Kadnan, a Sukaniyan i Kadnan o langowan taman? Na da-a khasokat o oman i ginawa (a dosa) a ba-on ndi Puthagorar: Go di khaawidan o ma-awid so awid o pud iyan. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niyo i Khandodan niyo: Na Phanotholun Niyan rukano so nganin a sukano na di niyo to Phagayonayonan.

165. Go Sukaniyan so Miyadun rukano a manga Khalifah ko Lopa: Go Piyakaombao Niyan so saba-ad rukano, ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat: Ka thupungan kano Niyan ko ini bugai Niyan rukano: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maga-an i Kandadanug: Go Mata-an! A Sukaniyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

Surah Al-A'raf-7

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga gao, a Makalimo-on.

1. Alif, Lam, Mim, Sad. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. (Giya-ungkaya a Qur-an) na Kitab a Initoron Ruka (Ya Muham-

الْمُسْلِمِينَ ١٣

قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ أَيْنِي رَبِّيْ وَهُوَ بُكْلُ شَيْءٍ وَلَا
تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ لِّا لَعِيَّهَا وَلَا تُنْزِرُ
وَازْرَهُ وَزَرُّ أُخْرَى شَمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ
فَيُنَتَّعِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْلِيَّفُونَ ١٤

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلِيفَ الْأَرْضِ
وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ
لِّيَبْلُوكُمْ فِي مَآءَ اتَّسْكُنْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ
الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ ١٥

١٥

سُورَةُ الْأَعْرَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَصَ

كِتَابٌ أُنزِلٌ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي كَدْرِكَ

mad),- na di aya ngagutun a Rarub Ka,- ka-an Ka Mipamaka-iktiyar go Pananadum a ruk o Miyamara-tiyaya.

3. Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo, na di niyo Pagonoti, so sala-kao rukaniyan a manga Panarigan, miyaka-ito ito a kapuphakatadum iyo.

4. Na madakul a Ingud a bininasa Mi, a miyakaoma-on so siksa Ami ko Kagagawi-i, o di na siran na Khitotorogun siran ko Kaotho o Alongan.

5. Na da-a miyabaloi a daowa iran gowani ko makaoma kiran so siksa Ami, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Darowa-ka.

6. Na Mata-an a pagisha-an Nami dun so manga tao a Siyogowan siran, go pagisha-an Nami dun so manga Sogo.

7. Na Mata-an a Phanotholun Nami kiran ndun (so Pinggolaola iran) si-i ko Kata-o, go kuna a ba Kami di Makadadarpa.

8. Na so Kathimbang sa Alongan noto na Ontol: Na sa dun sa Makapunud so manga Timbang iran, na siran man na siran i Phamakasulang sa Maliwanag:.

حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ وَذَكْرٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ

أَتَيْعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِّنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَنْسِيْعُوا
مِنْ دُونِهِ أُولَئِكَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ

وَكَمْ مِنْ قَرِيَّةٍ أَهْلَكَهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا
بَيْتَنَا أَوْهُمْ قَابِلُونَ

فَمَا كَانَ دُعَوْنَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ
قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَلَنَسْعَنَّ الَّذِينَ أُرْسَلَ إِلَيْهِمْ
وَلَنَسْعَلَّ الْمُرْسَلِينَ

فَلَنَقْصَنَ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كَانَ
غَابِيْرِينَ

وَأَلْوَزْنُ يَوْمِدِ الْحَقِّ فَمَنْ ثَقَلَتْ
مَوَازِيْنُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

9. Na sa dun sa Makakhap so manga Timbang iyan, na siran man so liyogi ran so manga ginawa iran, sabap ko Kiya-ongkira iran ko manga Ayat ami.

10. Na Sabunsabunar a Piyakakhapa-ar Ami sukano ko Lopa, go singgayan Nami sukano ro-o sa manga Kaoyagan: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

11. Go Sabunsabunar a Inadun Ami sukano, oriyan niyan na Pimbontalan Nami sukano; oriyan niyan na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran; inonta so Iblis; ka da mapud ko Miyamangalimbaba-an.

12. Pitharo (o Allah): A antona-a i miyakarun ruka sa dangka Kanganalimbaba-an sa ko Sogo-on Nakun suka? Pitharo (o Iblis): A sakun i tomo a di so Adam: Ka Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

13. Pitharo (o Allah): A Panokha ka dingka dait: I ba ka si-i di Pumaratabat: Na Awa ka, ka Mataan! A ska na pud ko Miyamakaito.

14. Pitharo (o Iblis): A bugi Akongka sa ta-alik taman ko Alongan a Kaoyaga kirana.

وَمَنْ حَفِظَ مَا زِيَّنَهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
يَظْلَمُونَ

وَلَقَدْ مَكَّنْنَاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا
لَكُمْ فِيهَا مَعِيشًا قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ مِّمَّ صَوَرْنَاكُمْ فَإِنَّا
لِلْمَالِكِ كَذَّا سَجَدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِّنَ السَّاجِدِينَ

فَالَّمَّا مَانَعَكَ أَلَا تَسْجُدُ إِذْ أَمْرَتُكَ فَالَّمَّا
خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْنَاهُ مِنْ نَارٍ وَخَلَقْنَاهُ مِنْ
طِينٍ

فَالَّمَّا هِيَطِّينَاهُ مَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَنْكِبَرَ
فِيهَا فَأَخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ

فَالَّمَّا أَنْظَرْنَا إِلَيْكَ يَوْمَ يُبَعَثُونَ

15. Pitharo (o Allah): A Mata-an! A suka na pud ko piyangabubugan sa ta-alik.

16. Pitharo (o iblis): Na sabap ko Kiyabaloyangka rakun a dadag, na Mata-an a Bukunangko siran ndun sa ayan ko lalan Ka a Maka-o ontol:

17. Oriyan niyan na Mata-an a Songowangko siran ndun si-i ko kasasangoran niran go si-i ko Tali-khodan niran, go si-i ko manga Kawanan niran go si-i ko manga Diyowang iran: Na dingka Matoton so kadakulan kiran, o ba Panalamat.

18. Pitharo (o Allah): A awa ka pho-on rukaniyan (a Sorga), a Papa-awingun, a ini bowang. Na Mata-an a sa dun sa Monot ruka kiran,- na Mata-an a ipuno Akun sukano dun ko Naraka Jahannam langon.

19. Na (Pitharo o Allah a:) Hai Adam! Babalingka Suka go si Karomangka ko Sorga, na Kangkano sa sadun sa kabaya Iyo a dowa: Na di Kano Pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi kano a pud ko manga Darowaka.

20. Na Piyangonsi siran o Shaitan, ka-a niyan kiran kasawa-i so idadalong kiran ko Kaya-an Niran: Go Pitharo iyan: A da-a kinisaparun

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنَظَّرِينَ ﴿١٥﴾

قَالَ فِيمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ

الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾

لَمْ لَا تَنْهَمُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِيلِهِمْ وَلَا يَجِدُوا كُرْهَمْ

شَكِيرَتِنَ ﴿١٧﴾

قَالَ أَخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا وَمَا مَدْحُورًا لِمَنْ تَعَكَّبَ
مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾

وَيَتَادِمُ أَسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا
مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا نَقْرِبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ
فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

فَوَسَوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَنُ لِيُبَدِّي لَهُمَا
مَا أُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاءٍ تَهْمَا وَقَالَ
مَا نَهَنَّ كَارِبٌ كَمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا

Rukano o Kadnan niyo sangka-i a Kayo, a rowar sa o ba Kano mabaloi a dowa a Malaikat, o di na mabaloi Kano a pud ko Phangaka-kakal (ko sorga).

21. Na Mishapa Kiran: Sa Mata-an! A sakun na pud dun ko Puphamangoyao Rukano sa Mapiya.

22. Na minibaba iyan siran sabap ko ikmat: Na kagiya a Kata-aman Niran so Kayo, na kiyasawa-an Kiran so kaya-an Niran a dowa, na aya miyata-ad iran na giya di-i ran kapanangkir ko ra-on sa Sorga (a Pinditar Iran). Na Tiyawag Siran o Kadnan niran: Ba Ko Rukano da saparun angkanan a Kayo, go ba Ko Rukano da Tharowa: A Mata-an! A so Shaitan na ridowai Niyo a Mapayag?

23. Pitharo Iran: Kadnan Nami! Miyadorat Ami a Ginawa Mi: Na o di Kamingka Napi-i go ka Mingka di Kalimo-on, na Mata-an a khabaloi Kami dun a pud ko Miyangalogi.

24. Pitharo (o Allah): A tupad Kano, sa so saba-ad Rukano na ridowai o saba-ad; go adun a ruk Iyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan,- taman ko wakto (o Kapatasi).

25. Pitharo Iyan (pun): A Ron kano Khaoyag, go Ron Kano Phamatai, go Ron Kano Phakagumawa.

تَكُونُ مَلَكِيْنَ أَوْ تَكُونُ مِنَ الْخَنَدِلِيْنَ ﴿٢٣﴾

وَقَاسَمَهُمَا إِلَيْ لِكُمَالِيْنَ
الْتَّصْحِيْنَ ﴿٢٤﴾

فَدَلَّهُمَا بِرُورٍ فَلَمَّا دَأَى الشَّجَرَةَ بَدَأَ
لَهُمَا سَوْءَةً تَهْمَأْ وَطَفِقَ ابْخَصِفَانِ عَلَيْهِمَا
مِنْ وَرِقِ الْجَنَدِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلْهَمَ
أَنْهَكَمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةَ وَأَقْلَلَكُمَا
إِنَّ السَّيْطَنَ لِكُمَا عَدُوٌّ مُّؤْمِنٌ ﴿٢٥﴾

فَالَّرَبَّنَا ظَلَمَنَا أَنْفَسَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْنَا
وَرَحْمَنَا لَكُونَنَّ مِنَ الْخَسِيرِيْنَ ﴿٢٦﴾

قَالَ أَهِمُّ طَوَابَعَضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ
وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسَقَرٌ وَمَنْعِلٌ
جَنِينَ ﴿٢٧﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَيْنَ وَفِيهَا تَمُوتُنَ وَمِنْهَا
تُخْرَجُونَ ﴿٢٨﴾

26. Hai manga Moriyatao o Adam! Sabunar a Tiyorongan Ami Sukano sa nditarun a Puphakarunding ko Kaya-an Niyo, go Ikataid. Na so nditarun a Kapananggila,- na giyoto i tomo. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah, ka-an siran Puphakatadum!

27. Hai manga Moriyatao o Adam! Di Kano Phakidadag ko Shaitan, lagid o Kiyapaka-awa-a niyan ko dowa a Lokus iyo pho-on ko Sorga, a Phulukasun niyan Kir-an so nditarun niyan: Ka-an niyan kiran Mapaki-ilai so Kaya-an Nir-an: Mata-an! A sukanian na Pukhailai Kano niyan sukanian a go so manga pagtao niyan sa di niyo siran khailai: Mata-an! A biyaloi Ami so manga Shaitan a manga Panarigan o siran a di Mapaparatiaya.

28. Go igira-a Minggolaola siran sa Pakasingai, na Tharo-on niran: A Miyato-on nami saya so manga Lokus ami; go so Allah na ini Sogo Iyan rukami aya: Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na di Niyan Ishogo so Piyamakasingai: Ino niyo Pakiputharo-on ko Allah so da-a Kata-o niyo ron?

29. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini Sogo Rakun o Kadnan Ko so Kaontol; go bantakun niyo so manga Hadap iyo (ko Allah) si-i ko oman i Kashambayang, go Sho-

يَبْنَىٰ إِذَا مَوَّلَنَا عَلَيْكُمْ لِيَسَأُلُوكِي
سَوْءَةٌ تَكُونُ وَرِيشًا وَلِيَسَ الْفَقْوَىٰ ذَلِكَ
خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ مَا أَيَّدَ اللَّهُ لَعَلَّهُمْ
يَدْكُونَ

يَبْنَىٰ إِذَا مَوَّلَنَا لَا يَقْنَتَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا
أَخْرَجَ أَبْوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزَعُ عَنْهُمَا
لِيَسَهُمَا لِرِيَهُمَا سَوْءَةٌ تَهْمَأْ إِنَّهُ
يَرَنُكُمْ هُوَ وَقَبْلَهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْهُمْ
إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيْطَانَ أَوْلَيَاءَ لِلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ

وَإِذَا فَعَلُوا فَحْشَةً قَاتَلُوا وَجَدَنَا عَلَيْهَا
أَبَآءَنَا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَهْبِطُ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَنْقُلُونَ عَلَى اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ

قُلْ أَسْرِرْتِي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا
وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لِهِ الَّذِينَ كَمَا

wasowata niyo Sukaniyan, sa Bobonayona niyo Ron so okit ko Kapgintao: Lagid o kiyapho-oni Niyan rukano (Madun), a Kaphakakasoi niyo.

30. So salompok na Tiyoro Iyan: Go so salompok na Miyatangkud kiran so Kadadag; Mata-an! A siran na kinowa iran so manga Shaitan a manga Panarigan, a salakao ko Allah, aya arangan niran na Mata-an! A siran i Khipaka-o Ontol.

31. Hai manga Moriyatao o Adam! Solota niyo so Mapiya ko nditarun niyo ko oman i wakto a Kapushambayang: Go Kangkano go Inom kano: Go di kano Phanobra, Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphamanobra.

32. Tharowangka: Antawa-a i somiyapar ko (Kanditara ko) Parahiyasan o Allah, a so Inadun Niyan a ruk o manga Oripun Niyan, go so manga pipiya ko Pagupur? Tharowangka: A giyaya na ruk o siran a Miyamaratiyaya si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, kabisa iran ko Alongan a Qiyamah. Lagid aya a Kapuphagosaya Mi ko manga Ayat ko pagtao a manga Tata-o.

33. Tharowangka: A aya bo a ini Sapar o Kadnan Ko na so Piyamakasingai, so Mapayagon go so Masolun; go so Dosa go so Kapan-

بَدَأْكُمْ تَعُودُونَ ﴿١٦﴾

فِي قَاهَدَىٰ وَفِي قَاحِقَ عَلَيْهِمْ
الْضَّلَالَةُ إِلَّا هُمْ أَنْخَذُوا أَلِّيَطَرَىٰ
أَوْلَيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَحْسُوبُونَ
أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿١٧﴾

﴿ يَبَيِّنُ مَآدِمَ حَذُورَيْتَكُرْ عَنْدَكُلَّ
مَسْجِدٍ وَكُلُّوَاشَرِبُوا وَلَا شَرِفُوا إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُسَرِّفِينَ ﴾ ﴿١٨﴾

قُلْ مَنْ حَرَمَ زِيَّةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ
وَالظَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ
أَمْنَوْا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ
الْقِيَمَةِ كَذَلِكَ تُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

قُلْ إِنَّمَا حَرَمَ رِبِّ الْفَوْجَشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطَنَ وَإِلَّا مَمْ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنَّ

garasi sa di Ontol; go so Kipushakoton niyo ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a katantowan; go so gi-i niyo Kapakitharo-on ko Allah ko da-a Katao niyo ron.

34. Na oman i pagtao na adun a diyandi iyan (ko kakhabinasa iran): na a pabila a makaoma so diyandi kirin, na di ran misundod sa isa ka oras, go di ran makutung.

35. Hai manga Moriyatao o Adam! Amai ka Makatalingoma rukano so manga Sogo a pud rukano, a Puphamanotholun Nirar rukano so manga Ayat Akun,- na sa dun sa Mananggila go Phiyapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Ma-kamboko (ko Alongan a Maori).

36. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan nirar,- na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

37. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Siran man na ipuraot kirin so kipantag iran ko Kitab: Taman sa a pabila makaoma kirin so manga Sogo Ami a khowa ko manga Niyawa iran, sa Tharo-on nirar: Anda dun so Piyanongganoi niyo a salakao ko Allah? Na Isumbag iran: A miya-ilang siran rukami, na shak-

تُشَرِّكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَنًا وَأَنَّ
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٣﴾

وَلَكُلِّ أُمَّةٍ أَجْلٌ فَإِذَا جَاءَهُمْ لَا
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْقِدُونَ ﴿٢٤﴾

بَنَّيَّ إِدَمْ إِمَامًا يَأْتِيَنَّكُمْ رَسُلٌ مِّنْكُمْ
يَقْصُّونَ عَلَيْكُمْ إِيمَانِيْ فَمَنْ آتَقَى وَأَصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرَبُونَ ﴿٢٥﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا إِيمَانِنَا وَأَسْتَكَبُرُوا
عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَلِيلُونَ ﴿٢٦﴾

فَمَنْ أَظْلَمُ مِنْ أَفْرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَبَ بِإِيمَانِهِ أُولَئِكَ يَنَاهُمْ نَصِيبُهُمْ
مِّنَ الْكَنْدِبِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رَسُلًا
يَتَوَفَّهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ
دُورِ اللَّهِ قَالُوا أَضْلَلُوا عَنَّا وَشَيْدُوا
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَتُهُمْ كَافُرُوا كَفِيرُينَ ﴿٢٧﴾

si-an nirana so manga ginawa iran, sa Mata-an! A siran na miyabalo i siran a da Pamaratiyaya.

38. Tharo-on (o Allah): Solud kano a rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko Miya-ona an niyo- a manga Jinn a go manga Manosiya,- ko Naraka. Oman i makasolud a pagtao na Ipamaninta iyan so pud iyan, taman sa amai ka Makapuraraota siran ro-o langon, na Tharo-on o Miya-ori kirana Makapantag ko Miya-ona kirana: A Kadnan nami! Siran naya i Domiyadag rukami: Na Talingomaingka siran sa siksa a takup ko Naraka. Tharo-on Niyan: A adun a ruk o oman i isa rukano a takup (ko siksa) Ogaid na di niyo katawan.

39. Na Tharo-on o miya-ona kirana ko miya-ori kirana: A da-a Milalawan niyo rukami; na ta-ami niyo so siksa sabap ko Pinggalubuk iyo (a marata)!

40. Mata-an! A so siran a Piakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan nirana noto, na di kirana kaluka-an so manga Pinto o Langit, go di siran Makasolud ko Sorga, taman sa di Makasolud so Oonta ko puso o ragom: Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga rarata i Ongar.

41. Adun a bagiyan nirana ko Naraka Jahannam, a iga-an go

فَالْأَذْلُوْا فِي أَمْرٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالإِنْسِ فِي الْأَنَارِ
كُلُّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَمْنَتْ أَخْنَاحَهُ إِذَا
أَدَارَ كُشُوفَهَا جَعِيَّا قَالَتْ أَخْرَهُمْ
لِأُولَئِنَّهُمْ رَبِّنَا هُنَّا لَوْلَا أَضْلَلُنَا فَأَتَاهُمْ
عَذَابًا ضَعِيفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضَعْفٍ
وَلَكِنَّ لَا نَعْلَمُونَ

٢٨

وَقَالَتْ أُولَئِنَّهُمْ لِأَخْرَهُمْ فَمَا كَانَ
لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

٢٩

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِعَيْنِنَا وَأَسْتَكْبَرُوا
عَنْهَا لَا فَنْحَنُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ حَتَّى يَلْعَجَ الْجَهَنَّمُ فِي سَعَةٍ لِحَيَاةٍ
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مَهَادٌ وَمِنْ فَوْقَهُمْ

adun a Phamangikolob ko kaporowan nirana (a Apoi): Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga Darowaka.

غَوَّاشٌ وَكَذَلِكَ بَخْرِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

42. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya,-da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniyawa, a inonta so khagaga niyan,- na siran man i manga tao ko Sorga, sa ron siran non ndun Makakakal.

43. Na iniliyo Ami so matatago komanga rarub iran a dungki;-Puphamangondas ko kababa-an nirana so manga Lawasaig;- go Putharo-on nirana: So Podi na ruk o Allah, a Tomiyoro rukutano si-i: Ka di tano Matoro, o da tano Torowa o Allah: Sabunsabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na Itawag kiran: A giyanan man so Sorga! A Piyakikhawali rukano, sabap ko Pinggolaola niyo (a Mapiya).

44. Na itawag o manga tao ko Sorga ko manga tao ko Naraka: A Sabunara Miyato-on Nami so ini diyandi rukami o Kadnan Nami a Bunar: Na ino Miyato-on niyo so ini diyandi rukano o Kadnan niyo a Bunar? Tharo-on nirana: A owai; na Ipananawag o Phananawag ko pagulutan nirana: A Mata-an a so Morka o Allah na si-i ko manga Darowaka;-

45. Siran so Puphangalang ko lalan o Allah go Puphuloloba-an

وَالَّذِينَ أَمْنَأُوا عَمِلَوْا
الصَّنْعَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا
إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَبُ
الْجَنَّةَ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ ﴿٤٢﴾

وَنَزَّعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَرُ وَقَالُوا حَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي هَدَنَا إِلَيْهَا وَمَا كَانَتِ الْهَدَايَةُ لَوْلَا
أَنْ هَدَدَنَا اللَّهُ لِقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ بِإِلَحْقٍ
وَنُودُّ أَنْ تَلَكُمُ الْجَنَّةَ أُولَئِكُمُوهَا
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةَ أَصْحَابَ الْأَنَارِ أَنْ قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدْنَا رَبِّنَا حَقَّا فَهُمْ وَجَدُّهُمْ
مَا وَعَدَ رَبِّكُمْ حَقَّا فَالْوَاعِدُمْ فَاذْكُنْ مُؤْمِنَنْ
بِيَنْهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

الَّذِينَ يَصْدُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَسْعُونَهَا عِوْجاً

niran non a kabukhog iyan: Go siran na so Akhirat na o Ongkirun niran.

46. Na ka-alutan siran sa rounding, go adun a manga Mama ko liyawao o pagulut a makikilala iran so oman i isa kiran sabap ko manga Tanda iran: na Iputhawag iran ko manga tao ko Sorga: A Kalilintad a si-i Rukano: Da siran non Makasolud, a siran na adun a Panginam iran (sa Kapakasolud iran ko Sorga).

47. Na igira-a miyatingur so manga Kailai ran ko tampar ko manga tao ko Naraka, na Tharo-on niran: Kadnan nami! Di Kamringka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

48. Go adun a Thawagun o manga tao ko pagulut a manga Mama a makikilala iran siran sabap ko manga Tanda iran, sa Tharo-on niran: Ino Miyakalinding rukano so piyanimo iyo (a manga Tamok) go so Kiyapanakabor iyo?

49. Ba siran naya so Inishapa iyo sa da-a Phakasampa-in kiran o Allah a Limo? (Tharo-on kiran a:) Solud kano ko Sorga: Da-a Pangan-dam iyo, go da-a Mimboko iyo.

50. Na Itawag o manga tao ko Naraka ko manga tao ko Sorga: Sirayati kami niyo ko ig o di na so

وَهُمْ بِالآخِرَةِ كَفَرُونَ

وَبَيْنَهُمْ حِجَابٌ وَعَلَى الْأَغْرَافِ رِجَالٌ
يَعْرَفُونَ كُلًا سِيمَنْهُمْ وَنَادُوا أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ أَنْ سَلَمْ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ

* وَإِذَا صُرِقتْ أَبْصَرُهُمْ بِلِقَاءَ أَصْحَابِ
النَّارِ إِلَوْا إِنَّا لَأَجْعَلْنَا مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَغْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ
سِيمَنْهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَى عَنْكُمْ جَنَّعُكُمْ
وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْدِرُونَ

أَهْتُلَاهُ الَّذِينَ أَقْسَمْتُ لَأَيْنَ أُهُمْ اللَّهُ
بِرَحْمَةِ إِذْ دَخَلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ
وَلَا أَنْتُمْ مُحْزُنُونَ

وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ
أَنْ أَفِضُّوا عَلَيْكُمْ مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِنَ

ini Pagupur rukano o Allah. Isumbag iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sapar Iyan a dowaya ko da Pamaratiyaya:-

رَزْقَكُمْ اللَّهُ فَأَلْوَاهُ إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمْ
عَلَى الْكُفَّارِ ﴿٣٦﴾

51. Siran na biyaloi ran so Agama iran a Kabimbanan go Katumbangan, go Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na sa Alongan nai na Phakalipatan Nami siran, lagid o Kiyapakalipati ran ko kitumo ko Alongan niran na go so Kiyasangka-a iran ko manga Ayat Ami.

الَّذِينَ أَتَخْذَلُوا إِيمَانَهُمْ لَهُوَا وَلَبَّا
وَغَرَّهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَإِنَّمَا
نَسَّاهُمْ كَمَا نَسَّا لِقَاءَ يَوْمَهُ
هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا
يَجْحَدُونَ ﴿٣٧﴾

52. Na Sabunsabunar a bigan Nami siran sa Kitab, a Piyagosai Ami Sukaniyan si-i ko Kata-o,-a Torowan a go Limo ko Pagtao a Mapaparatiyaya.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَلَّنَاهُ عَلَىٰ عَلَيْهِ
هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٨﴾

53. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko pakatana iyan? Si-i ko Alongan a Makatalingoma so pakatana iyan, na Matharo o siran a Miyamakalipaton gowani: A Sabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na ba-adun a manga Panandigan tano ka-an tano iran Masandig? O di na batano phakakasoya (ko Doniya)? Ka-an tano Makanggalubuk sa salakao ko Pinggalubuk tano. Sabunar a Miyabinasa iran so manga ginawa iran, go miyakawatan kiran so Piyan-gumba-alan niran a Kabokhag.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي قَاتِلُهُ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسُلٌ إِلَيْنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ
فَيَشْفَعُونَا إِنَّا أَقْرَبُ دُفْنَنَا مِنْ
كَانَعَمْ قَدْ حَسِرُوا أَنفُسُهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٩﴾

54. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, a Miyadun ko manga

إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ

Langit a go so Lopa sa Miyakanum Alongan, oriyan niyan na mithakna ko Aras: Ipundalang Iyan so Gagawi-i ko Daondao, na Puphakiton-dog iyan non sa maga-an: Go (Inadun Niyan) so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on, a Pao-notonot ko Sogowan Niyan. Tandan ka ruk Iyan so Kiyapangadun go so Sogowan; Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

55. Panguni kano ko Kadnan niyo sa kapangalimbaba-an go Masolun: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphulalawan.

56. Go di kano Phaminasa ko Lopa, ko oriyan o kiyatanor iyan, go Panguni kano Ron sa Makapan-tag sa kaluk a go Arap: Mata-an! A so Limo o Allah na marani ko Miphipyapiya.

57. Go Sukaniyan so Pumbatawan ko manga ndo a Puphamalata ko ona-an o Limo Iyan: Taman sa igira-a miyaka-awid sa Gabon a Kapupunudan (sa Oran), na ipamaka-ig Ami sukaniyan ko Ingud a miyatayi (so Lopa-on), na Pakatoron-nun Nami ron so ig, na isabap Ami ron a Kapakagumawa Mi ko oman i manga Onga: Lagid aya man a Kaphakagumawa Mi ko Miyamatayi: Ka-angkano Puphakatadum.

وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى
عَلَى الْمَرْفَى يَعْشِي أَلَيْلَ النَّهَارِ طَلْبَهُ
حَيْثُنَا وَالشَّمْسَ وَالقَمَرُ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرٌ لَّهُ بِأَمْرِهِ وَلَا إِلَهَ مُلْكُهُ وَلَا أَمْرٌ
بِسَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

أَدْعُوكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٦٢﴾

وَلَا نَقْسِدُ وَإِنَّ الْأَرْضَ بَعْدَ
إِصْلَاحِهَا وَأَدْعُوكُمْ خُوفًا وَطَمَعاً إِنَّ
رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٣﴾

وَهُوَ الَّذِي يَرِسُلُ الرِّيحَ بِنَسَرٍ
بَيْنَ يَدَيِ رَحْمَتِهِ حَقَّ إِذَا أَفْلَتَ
سَحَابًا ثَقَالًا سُقْنَهُ لِكَلَمَتَنِّي فَانْزَلَنَا
بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الشَّرَابِ
كَذَلِكَ نُخْرُجُ الْمَوْقَعَ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٦٤﴾

58. Na so Ingud a Mapiya, na Puphakagumao so Mangunguto-on sabap sa idin o Kadnan Niyan: Na so (Ingud a) marata, na da-a Phakagumao ron (a Mangunguto) inonta o kapulogati: Lagid aya a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Tanda ko pagtao a Mananalamat (ko Allah).

59. Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Mata-an! A ipukhawan Nakun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a Mala!

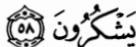
60. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan: A Mata-an! A Pukhailai ami Suka dun ko Kadadag a Mapayag.

61. Pitharo o Nuh: Hai pagtao Akun! Da Rakun so Kadadag: Ogaid na Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun!

62. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: go Puphanguthoma-an Ko sukano, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

63. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a pho-on ko Kadnan niyo, a Minggolalan ko Mama a pud rukano, ka-

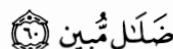
وَالْبَلَدُ الْطَّيِّبُ يَخْرُجُ بَنَاهُ إِذَا دَرَأَهُ
وَالَّذِي خَبَثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكَدًا
كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَّتَ لِقَوْمٍ
يَشْكُونَ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمٍ فَقَالَ يَقُولُ
أَعْبُدُ وَآتَاهُ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابًا يَوْمًا عَظِيمٍ

قَالَ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ قَوْمَهُ إِنَّا لَنَرَنَا فِي
ضَلَالٍ إِلَيْنَا يُرِيدُ

قَالَ يَقُولُمْ لَيْسَ إِنَّ رَبَّهُ
رَسُولٌ مِّنْ رَّبِّ الْعَالَمِينَ

أَبْلَغُوكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي وَأَنْصَحُوكُمْ لَكُمْ
وَأَعْلَمُ مِنْكُمْ مَا لَا تَعْلَمُونَ

أَوْ عَجِّلْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذُكْرُ مِنْ رَّبِّكُمْ عَلَى
رَجْلِ مِنْكُمْ لِتُنذِرُوكُمْ وَلَنَنْقُوا وَلَعَلَّكُمْ

angkano Niyan Mapaka-iktiyar,- go angkano Makapananggila, ka-angkano Mipangalimo?

64. Na Piyak ambokhag iran, na Siyabut Ami Sukaniyan, go so manga pud Iyan ko Kapal: Na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a pagtao a di Phamakanono!

65. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Ad, so Pagari ran a Hud. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

66. Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A Mata-an! A sukami na Pukhailai ami Suka dun ko Kamomondowi! Go Mata-an! A sukami na Sabunar a arangan nami Ruka na pud ko manga Bokhag!

67. Pitharo o Hud: Hai pagtao Akun! Da-a Kamomondowi Rakun, na ogaid na Sakun na Sogo a phonon ko Kadnan o manga Ka-adun!

68. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: Go Sakun na Puphanguthoma rukano a kasasana-an.

69. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a

ترحونَ
٢٣

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي
الْفُلُكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
إِنَّا يَعْلَمُ بِمَا كَانُوا فَعَمَّا عَيْنَتِ
٦٦

وَإِنَّا عَلِيٌّ أَخَاهُمْ هُوَ دَالِيَنْ قَوْمٍ
أَعْبُدُوا إِلَهًا مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنَّا
نَنْقُونَ
٦٧

قَالَ الْمَلَائِكَةُ كَفَرُوا مِنْ قَوْمٍ
إِنَّا نَرَنَاكُمْ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظْنُكُمْ
مِنَ الْكَذَّابِينَ
٦٨

قَالَ يَنْقُومُ لَيْسَ فِي سَفَاهَةٍ وَلَكِنْ
رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٦٩

أَبْيَغُكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي وَأَنَّا لَكُمْ
نَاصِحٌ أَمِينٌ
٦٨

أَوْ عَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ

pho-on ko Kadnan niyo a Minggolalan ko Mama a pud rukano, ka-angkano Niyan Mapaka-iktiyar? Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyen o pagtao Nuh, go Piyakalawan kano Niyan ko Ka-adun sa Kapanga-ala. Na Tadumi niyo so manga Limo o Allah: Ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

70. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-katalingomangka rukami, na an ami Masimba so Allah a Isa Isa Sukaniyan, go an ami kaganati so Pushimba-an o manga lokus ami? Na Talingoma-an Ka rukami so Ipu-phangangaluk Ka rukami, o pud Ka ko manga Bunar!

71. Pitharo (o Hud): A Sabunar a adun a Miyatangkud rukano a pho-on ko Kadnan niyo a siksa go Rarangit: Ino kano Rakun gi-i Pakiphawala Makapantag ko manga ngaran a ini Pamutho niyo ron-sukano go so manga lokus iyo,- a da-a Initoron non o Allah a Katantowan? Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo, a pud o Khinanayao.

72. Na Siyabut Ami Sukaniyan go so manga pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami, na Tini-phad Ami so Kaposan o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go di siran Mapaparatiyaya.

عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَاكُمْ هُلَفَاءً مِنْ
بَعْدِ قَوْمٍ نُوحَ وَزَادُوكُمْ فِي الْخَطَّافِ
فَبِصَطْلَةٍ فَأَذْكُرُوا إِلَاهَ اللَّهَ لَعْلَكُمْ
تُفْلِحُونَ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَهُدَّهُ
وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ إِبَّا آوْنَى
فَإِنَّا بِمَا عَدَدْنَا إِنْ كُنْتَ مِنْ
الصَّادِقِينَ

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
رِجْسٌ وَعَصَبٌ أَتَجَدَلُونِي فِي
أَسْمَاءِ سَمَيَّتُهَا أَنْتُ وَإِبَّا آوْنَى
مَأْنَزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَنٍ فَأَنْظَرْتُهُ
إِلَيْكُمْ مِنْ الْمُنْتَظَرِينَ

فَأَبْيَحْتَنَهُ وَالَّذِينَ
مَعَهُ بِرَحْمَةِ مِنِّي
وَقَطَّعْنَا دَارِيَ الَّذِينَ
كَذَّبُوا إِيمَانَنَا
وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ

73. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Kati-i so Oonta o Allah a nana-o niyo: Na botawani niyo Sukaniyan ko Kapuphangangan Niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka Masogat kano o siksa a Malipudus.

74. Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyan o Ad go Bigan kano Niyan sa Darpa ko Lopa: Gi-i kano Makambabalai ko manga Kaptaran non sa manga Torogan, go Puphanonggirub kano ko manga Palao sa manga Walai; na Tadumi niyo so manga Limo o Allah, go di kano Phaminasa ko Lopa a Mamakakaid kano.

75. Pitharo o manga Nakoda a siran so Miyamanakabor ko pagtao Niyan ko siran a di Pakangangani-nun-a Miyamaratiyaya a pud kiran: A ba niyo Katawi a Mata-an! A so Salih na Siyogo a pho-on ko Kadnan Niyan? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo-on na Paparatiyaya-an Nami oto.

76. Pitharo o siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na so Piyaratiyaya niyo to na Inongkir ami.

وَإِنْ شَمُودًا خَاهُمْ صَلِحَافَالْ
يَنْقُومُ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ
إِلَهٌ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَاتٍ
مِنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ
أَيَّةً فَذَرُوهَا تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللَّهِ
وَلَا تَمْسُوهَا سُوءٍ فَيَأْخُذُكُمْ عَذَابٌ
الْآيَةُ ٧٣

وَأَذْكُرُو إِذْ جَعَلَكُمْ خُلْفَاءَ مِنْ
بَعْدِ عَكَادٍ وَبَوَّأْكُمْ فِي الْأَرْضِ
تَنْجِذِبُونَ مِنْ سُهُولِهَا فَصُورًا
وَتَنْجِنُونَ الْجِبَالَ بِيُوتًا فَأَذْكُرُو
إِلَاهَ اللَّهِ وَلَا تَنْعَثُونَ فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ

قَالَ الْمَلَائِكَةُ إِنَّا سَتَكْبِرُو مِنْ
قَوْمِهِ لِلَّذِينَ أَسْتَضْعِفُو إِنَّمَا
أَمَّنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُو أَنَّكَ مَلِكًا
مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلَ بِكَ مُؤْمِنُوْنَ

قَالَ الَّذِينَ أَسْتَكْبَرُوا إِنَّا
بِالَّذِي إِنَّا مُنْتَهِيهُ كَفِرُوْنَ

77. Na Biyono iran so Onta, go Pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, go Pitharo iran: A hai Salih! Talingoma-an Ka rukami so Ipuphangangaluk Ka rukami, o Suka na pud ko manga Sogo!

78. Na Miyadansal siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

79. Na inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so Sogowan o Kadnan Ko: Go Kiyapanguthoma-an Ko suka-no, na ogaid na di niyo Khabaya-an so Puphamanguthoma!

80. Go (Siyogo Ami) so Lut: Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so Piyakasingai a da-a ba-on Minggolaola a Miya-ona an niyo a isa bo ko manga Ka-adun?

81. Mata-an! A sukano na aya dun a Puphangabaya-an niyo na so manga Mama a sambi o manga Babai: Kuna, ka sukano na pagtao a Mimamalawani.

82. Na da-a ini sumbagon o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Paka-awa-a niyo siran ko Ingud iyo: Ka Mata-an siran a manga tao a Shosoti!

فَعَقَرُوا الْتَّاقَةَ وَعَسَوْا عَنْ أَمْرِ
رَبِّهِمْ وَقَالُوا إِنَّا صَاحِبُ اثْنَيْمَا
تَعْدُنَا إِن كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

فَأَخْذَهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوْا فِي
دَارِهِمْ جَهَنَّمَ

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ وَقَالَ يَنْقُومُ لَقَدْ
أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَّحْتُ
كُمْ وَلَكِنَ لَا يَنْهَوْنَ
النَّاصِحِينَ

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفَتَحَشَةَ مَا سَبَقَ كُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ
مِنَ الْعَلَمِينَ

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْرِجَالَ شَهَوَةً مِنْ
دُونِ النِّسَاءِ بِلَأَنْتُمْ قَوْمٌ
مُّسْرِفُونَ

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مَنْ قَرِيتَكُمْ
إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَنْظَهِرُونَ

83. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so manga Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka miyaloi a pud ko Miyamangibagak (ko siksa).

84. Na Piyakaoranan Nami siran sa Oran (a Ator): Na Pamimikiranangka so Miyambutad o kiya-akiran ko manga rarata i Ongar!

85. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Na Tarotopa niyo so Kapagasad go so Kathimbang, go di niyo khorangi ko manga Manosiya so nganininganin niran; go di kano Phaminasa ko Lopa ko oriyan o Kiyatnor iyan: Guyoto man i Mapiya rukano, o sukano na Khipaparatiaya.

86. Go di kano Phamagayan ko oman i lalan, a Puphangangaluk kano, go Phangalangan niyo ko lalan o Allah so Miyaratiyaya Rukaniyan, go Pumbabanogun niyo ron a kabukhog iyan; go Tadumi niyo gowani ko maito kano, na Piyakadakul kano Niyan. Na Pamimikirana niyo so Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamaminasa.

87. Na Mata-an a adun a saba-ad rukano a Piyaratiyaya iran so ini

فَأَنْجَيْتَنَا وَهُلْهُلَةً إِلَّا أَمْرَأَتَهُ كَانَتْ
مِنَ الْمُنَذِّرِينَ

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطْرًا فَانْظَرْ
كَيْفَ كَانَ عَزِيزَةً
الْمُجْرِمِينَ
وَإِنَّ مَدِينَاتَ أَخَاهُمْ شَعِيبًا فَالْأَ
يَقُومُ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بِكِتَّةً
مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ
وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
أَشْيَاءً هُمْ وَلَا نَقْسِدُ وَأَفْ
الْأَرْضَ بَعْدَ إِصْلَاحَهَا ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

وَلَا نَقْعُدُ وَإِنَّ كُلَّ صَرَطٍ
تُوعَدُونَ وَنَصِدُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
مَنْ أَمْرَنَّ بِهِ وَتَبَغَّونَهَا
عَوْجًا وَأَذْكَرُوا إِذْ كُنْتُمْ
قَلِيلًا فَكَثُرْ كُمْ وَأَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَزِيزَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَإِنَّ كَانَ طَائِفَةً مِنْكُمْ مَأْمُنَّا

Sogo Rakun, go adun a saba-ad a da iran Paratiyaya-a, na Phantang kano taman sa Kokomun tano o Allah: Ka Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

بِالَّذِي أَرْسَلْتُ بِهِ وَطَآئِفَةً لَمْ يُؤْمِنُوا
فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ
خَيْرُ الْحَكَمِينَ ٨٧

88. Pitharo o manga Nakoda a so Miyamanakabor ko pagtao Niyan: A Mata-an a Phaka-awa-an nami Suka dun hai Shu'aib! Go so Miyamaratiyaya a pud Ka pho-on ko Ingud ami, inonta o Mata-an a komasoi Kano ko okit tano. Pitharo Iyan: A ti apiya di Ami kabaya?

قَالَ اللَّهُ أَللَّاهُ أَلَّذِينَ آسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَنَخْرُجَنَّكُمْ يَشْعِيهِ وَالَّذِينَ إِمْتُوْمَعَكُمْ
مِنْ قَرِبَتِنَا أَوْ تَعْوَدُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَولَوْ
كُتَّاكَرِهِنَ ١٣

89. Sabunar a kha-angkob Ami so Allah sa kabokhag, o kasoi Kami ko okit iyo ko oriyen o masa a kiyalupasa Rukami Ron o Allah; go di Rukami khapakai i ba Kami Ron kasoi inonta o kabaya o Allah, a Kadnan Nami. Mararangkom o Kadnan Nami a Kata-o so langowan taman. So bo so Allah i Siyarigan Nami. Kadnan Nami! Kokoma Kamingka a go so pagtao Ami sa Ontol, ka Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

قَدْ أَفْتَرَنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عَدْنَافِ
مَلِئَكُمْ بَعْدَ إِذْ نَعْهَدْنَا اللَّهَ مِنْهَا
وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودْ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
الَّهُ رَبُّنَا وَسَعْ رَبْنَا كُلُّ شَيْءٍ عَلَمَ أَعْلَمَ
الَّهُ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا
بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَتَنِينَ ١٤

90. Na Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: Ibut amai ka Onotan niyo so Shu'aib, na Mata-an! A sukan sa maoto na Miyangalologi dun!

وَقَالَ اللَّهُ أَللَّاهُ أَلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَيْنِ
اتَّبَعُتُمْ شَعِيبًا إِنَّكُمْ إِذَا الْخَسِرُونَ ١٥

91. Na Miyasogat siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

فَأَخْذَهُمُ الْرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوْهُ فِي دَارِهِمْ
جَثَمِينَ ١٦

92. So siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib na lagid o ba siran ro-o da Maadun: Siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib, na Miyabaloj siran a siran i manga logi!

الَّذِينَ كَذَّبُوا شَعِيبًا كَانَ لَمْ يَغْنُو فِيهَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا شَعِيبًا كَانُوا هُمْ
الْخَسِيرُونَ ١٦

93. Na Inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai Pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so manga. Pakawit o Kadnan Ko: Go Piyanguthoma-an Ko sukano, na andamanaya i Kipumboko-on Nakun ko pagtao a da Pamaratiyaya!

فَنَوَلَّ عَنْهُمْ وَقَالَ يَقُولُ لَهُمْ
أَبْلَغْتُكُمْ رِسْلَتِ رَبِّي وَنَصَّخْتُ
لَكُمْ فَكَيْفَ أَسِى عَلَى قَوْمٍ
كَفِيرِينَ ١٧

94. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Nabi, a ba Ami da sogatun ko tao ron so Masikot go so Karomasayan, ka-an siran Makapanga-limbaba-an.

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرِيبَةٍ مِّنْ نَّبِيٍّ إِلَّا
أَخْذَنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ
لَعَلَّهُمْ يَضَرَّعُونَ ١٨

95. Oriyan niyan na siyambiyen Nami so butad a marata sa Mapiya, taman sa Mithagompiya siran, na Pitharo iran: A Sabunar a Minisogat ko manga lokus tano so Karomasayan go so Kapakadada! Na siniksa Ami siran sa Minalumbaba, a siran na di ran Mai-inungka.

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى
عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَكَ إِيمَانَنَا الضرَّاءُ
وَالسَّرَّاءُ فَأَخْذَنَاهُمْ بِغُلَةٍ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ١٩

96. Na opama ka Mata-an! A so tao ko manga Ingud na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na Puluka-an Nami kiran ndun so manga Kapiya-an a pho-on ko Langit a go so Lopa; na ogaid na kagiya a Piyakambokhag iran (so manga Sogo), na siniksa Ami siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Marata).

وَلَوْأَنَّ أَهْلَ الْقَرَىٰ إِمَانُهُوا وَاتَّقُوا
لَفَنْحَنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَتٍ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخْذَنَاهُمْ بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ٢٠

97. Ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Gagawi-i a siran na Khitotorogun siran?

98. O di na ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Daondao a siran na Mabibimban siran?

99. Ba siran sasana (sa Malupas siran) ko siksa o Allah?- Da-a so masana (sa Kalupas) ko siksa o Allah, a rowar ko pagtao a Miyan galologi!

100. Ba da Makanggonana-o ko siran a Puphamangowali ko Lopa ko oriyan o (Kiyabinasa o) tao ron, a o kabaya Ami, na Khisogat Ami kiran (so siksa) sabap ko manga Dosa iran, go khaparkat Ami so manga poso iran na siran na di siran Mamakanug?

101. Giyoto man so manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka so saba-ad ko manga To-tholan non: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga Rarayag a karina: Na da iran Paratiyaya-a so Piyakambokhag iran sa Paganai. Lagid aya a kaputhotopi o Allah ko manga poso o da pamaratiyaya.

102. Na da-a Miyato-on Nami ko kadakulan kiran a (Katoman sa)

أَفَمِنْ أَهْلَ الْقُرْبَىٰ أَنْ يَأْتِيهِمْ بِأَسْنَا
بَيْتَنَا وَهُمْ نَائِمُونَ ١٧

أَوَمِنْ أَهْلَ الْقُرْبَىٰ أَنْ يَأْتِيهِمْ بِأَسْنَا
صُحَّىٰ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ١٨

أَفَمِنْؤَامَكَرَ اللَّهُ فَلَا يَأْمَنُ
مَكَرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَيْرُونَ ١٩

أَوْ لَزِيْهِ دِلْلَيْنَ يَرْثُونَ الْأَرْضَ
مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْنَشَاءَ أَصْبَحَتْهُمْ
يَدُنُوِّهِمْ وَنَطَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ٢٠

تِلْكَ الْقُرْبَىٰ نَقْصٌ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَابِهَا
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا
كَانُوا يُؤْمِنُونَ إِيمَانًا كَذَّابًا مِنْ
قَبْلٍ كَذَّالِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ
الْكَفَّارِ ٢١

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ

diyandi: Ka Mata-an a Miyato-on Nami so kadakulan kiran a da dun Pangonganotan.

وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَسِيقِينَ ١٢٣

103. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa rakhus o manga Tanda Ami ko Pir-aon a go so manga Nakoda ko pagtao niyan, na Siyangka iran noto: Na Pamimi-kiranangka so miyambutad o kiya-bolosan o Miyamaminasa.

لَمْ يَعْثَنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ يَأْتِنَا إِلَىٰ فَرْعَوْنَ وَهَامَانَ فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظَرْ كَيْفَ كَانَ عَذَابُ الْمُفْسِدِينَ ١٢٤

104. Na Pitharo o Musa: Hai Pir-aon! Mata-an! A Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun,-

وَقَالَ مُوسَىٰ يَنْفِرَعُونُ إِلَىٰ رَسُولٍ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ١٢٥

105. Patot a da-a Tharo-ongko Makapantag ko Allah a rowar ko Bunar. Sabunar a adun a Minioma ko rukano a Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo: Na Pakao-notangka Rakun so manga Moriyatoo o Israil.

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْنَاهُكُمْ بِيَنَّةً مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَزْسِلْ مَعِيَ بِقِيمَةِ إِسْرَائِيلَ ١٢٦

106. Pitharo (o Pir-aon): A o ba adun a Mini-omangka a Tanda, na Guma-on Ka,-o Suka na pud ko manga Bunar.

قَالَ إِنْ كُنْتَ حِجَّتَ بِيَاهِ فَأُنْتَ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ١٢٧

107. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na (Mimbaloi a) Nipai, a Marayag!

فَأَلَقَ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ شَغَبَانٌ مُّبِينٌ ١٢٨

108. Go Tiyonggos Iyan a Lima Niyian, na sa maoto na Sukaniyan na Lominindao ko khibabantai!

وَنَزَعَ يَدُهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظَرِ ١٢٩

109. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A Mata-an na-i! A titho a Balik Mata a Mapasang.

110. Kabaya Iyan a Mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo: Na antona-a i Iphando iyo?

111. Pitharo iran (ko Pir-aon): A Pakanayawangka go si Pagari Niyan; go Sogowingka so manga Ingud sa Kalimod iran-

112. Ka-a niran ruka Mapaka-song so oman i Balik Mata a Mapasang.

113. Na Miyakaoma so manga Balik Mata ko Pir-aon Na Pitharo iran: A Mata-an! A adun a balas rukami o mabaloi kami a sukami i Mamakada-ag!

114. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukanu na pud dun ko manga dadashug (rakun).

115. Pitharo iran: Hai Musa! O Suka i (Mona) Mithog, o di na sukami i (Mona) Mamangithog?

116. Pitharo Iyan: A ithog kano (Mona). Na kagiya Mithog siran, na miyabalik iran so manga Mata o manga Manosiya, go Kiyapakalukan niran siran: Go Miyakamba-al siran sa Balik mata a Mala.

117. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A ithogun Ka so Badas Ka:

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمٍ فَرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا
سَحْرٌ عَلَيْهِ
﴿١١﴾

يُرِيدُونَ يُغَرِّجُوكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ
﴿١٢﴾

فَالْأُولَاءِ أَتَعْصِمُهُ وَلَا هُوَ
وَأَرْسَلُ فِي الْمَدَائِنِ
حَسْرَبِينَ
﴿١٣﴾

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحْرٍ عَلَيْهِ
﴿١٤﴾

وَجَاءَ السَّحْرُ فَعَوَّنَ قَالُوا إِنَّ
لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَنِيلِينَ
﴿١٥﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَيْسَنَ الْمُقْرَبِينَ
﴿١٦﴾

قَالَ الْقَوْا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحْرَهُ
أَعْيَنَ النَّاسُ وَأَسْتَرْهُبُوهُمْ وَجَاءَهُ
سَحْرٌ عَظِيمٌ
﴿١٧﴾

وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ مُوسَى أَنَّ الْقِ
﴿١٨﴾

Na sa maoto na Sukaniyan na Liyolok Iyan so ipuphamagakal iran!

118. Na Mithakna so Bunar. Na miya-ilang so Pinggalubuk iran.

119. Na Miyapugus siran ro-o, go Miyamakandod siran a Miyama-kaito.

120. Na Miyamangigupha so manga Balik Mata a Makasosodod siran.

121. Miyatharo iran: a Piyaratayaya Mi so Kadnan o manga Kadun,

122. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

123. Pitharo o Pir-aon: A Piyaratayaya niyo Sukaniyan ko da Akun rukano pun Kapando-i? Mata-an! A giya-i na titlo a ikmat a ini ikmat iyo to sangka-i a Ingud ka-a niyo ron Mapaka-awa so tao ron: Na katokawan niyo bo.

124. Mata-an a Pakipamotolang-ko dun so manga barokan niyo go so manga ai niyo sa di makapagondon, oriyan niyan na Mata-an a Pakisola-akun sukano dun langon.

125. Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami, na si-i Kami bo ko Kadnan Nami Phamangundod:

عَصَاكِ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْتِي فَكُونَ

فَوْقَ الْحُقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَأَنْقَلَبُوا صَغِيرِينَ

وَالْقِيَ أَسْحَرَهُ سَجِدِينَ

قَالُوا إِنَّا نَرَبِّي الْعَنَائِمَينَ

رَبِّ مُوسَى وَهَرُونَ

قَالَ فِرْعَوْنُ إِنَّمَا تُمْرِئُ بِهِ قَبْلَ أَنْ أَذِنَ لَكُمْ
إِنَّ هَذَا النَّحْرُ مَكْرُتُمُوهُ فِي الْمَدِيَّةِ
لَنُخْرِجُوهُ مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

لَا قَطَعْنَ أَيْدِيكُمْ وَلَا جَلَّكُمْ مِنْ خَلْفِهِمْ
لَا صَلَّيْتُمْ أَجْمَعِينَ

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَبِلُونَ

وَمَا نَنْقُمُ مِنْ أَنَّا إِلَّا أَنْتَ أَمَّا بِيَأْتِ
رِبَّنَا لِمَاجَةٍ تَنَاهَى فَعَلَيْنَا صَبَرًا
وَتَوَفَّنَا مُسْلِمٰيْنَ

126. Na aya bo a indanug ka Rukami na giya Kiyaparatiyaya Ami ko manga Tanda o Kadnan Nami ko Kiyapakaoma Niyan Rukutano! Kadnan Nami! Bugi kamingka sa Kapantang, go Tarima-a Kamingka a Khimbabayorantang (Ruka)!

127. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-ao: A bangka mbotawani so Musa a go so pagtao Niyan, ka-an siran Makapaminasa ko Lopa, go angka Niyan kaganati a go so manga Katohanhan ka? Pitharo iyan: A Pamono-on tano so manga Wata iran a Mama; na lamba-an tano so manga Babai kir-an; ka Mata-an! A sukutano i Maka-o ombao Kiran a Puphaman-garasi.

128. Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Panguni kano sa Tabang ko Allah, go Phantang kano: Ka Mata-an! a so Lopa na ruk o Allah, Pakiphangowaliyan Niyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; na so (Mapiya-a) khabolosan na bagiyan o Khipanananggila.

129. Pitharo Iran: A riyasai kami, ko Dangka rukami pun Kapakatalingoma, go si-i ko oriyan o Kiypakatalingomangka rukami. Pitharo Iyan: a Mata-tangkud a so Kadnan niyo na mbinasa-an Niyan so ridowai niyo go ishambi kano

وَقَالَ الْمُلَائِمُنْ قَوْمٌ فِرْعَوْنٌ أَنْذَرَ مُوسَى
وَقَوْمَهُ لِمُقْسِدِوْا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرُكُ
وَإِلَهَتَكُ فَالْمُنْقَلِبُ أَنْتَاهُمْ
وَنَسْتَحِيْهِ نِسَاءُهُمْ وَإِنَّا فِوْقَهُمْ

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَسْتَعِيْنُوا بِاللَّهِ
وَأَصْرِيْهُ إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَنْقَيْبَةُ
لِلْمُمْقِنِينَ

قَالُوا أُولُوْدِيْنَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ
بَعْدِ مَا جِئْنَا كَمَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ
أَنْ يُهَلِّكَ عَدُوَّكُمْ
وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ

Niyan a manga Khalifah ko Lopa; ka-a Niyan Mailai o antona-ai Punggolaola-an niyo.

130. Na Sabunsabunar a ini siksa Ami ko pagtao o Pir-aon so Miya-kapira ragon (a laon): Go so Kiakhorang o manga Onga ka-an siran Mamakatanod.

131. Na igira-a miyakaoma kiran so Mapiya, na Tharo-on niran: A ruk tano wai-i; na o masogat siran a marata, na isundit iran so sokna a marata ko Musa a go so manga pud Iyan! Tanodan! Ka Mata-an! A so sokna iran a marata na si-i bo phon ko Allah, na ogaid na so kada-kulan kiran na di ran katawan!

132. Na Pitharo iran: Apiya antona-a i Khitalingomangka rukami a Tanda, a ipulimpang Ka rukami oto, na di ami Suka dun Pharatiyaya-an.

133. Na Biyotawan Nami kir-an so Lapai: Go so Tarapan, go so Koto, go so manga Babak, go so Rogo: A manga Tanda a Piyamakarayag: Na ba siran ndun Mimaratbat,- go mimbaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

134. go masa a kiya paka toron o Siksa ko Pir-awn a go so Pagtao niyan, na Tharo-on niran: Hai Musa! Pangunin Kamingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi

فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٣١﴾

وَلَقَدْ أَخْذَنَا إِلَّا فِرْعَوْنَ بِالسِّينِ
وَنَقْصِرٌ مِّنَ الْمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَذَكَّرُونَ ﴿١٣٢﴾

فَإِذَا جَاءَهُمْ تُهْمَ الْحَسَنَةُ قَاتِلُوا النَّاهِذَةِ
وَإِنْ تُصْبِهِمْ سَيِّئَةٌ يَطْبِرُوا مِوْسَى
وَمَنْ مَعَهُ أَلَا إِنَّمَا طَبَرُوهُمْ عِنْدَ اللَّهِ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣٣﴾

وَقَاتِلُوا مَهْمَاتِنَا يَهُ مِنْ أَيَّةٍ
لَتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا حَنَّ لَكَ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٣٤﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الظُّوفَانَ وَالْجَرَادَ
وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَاعَ وَالدَّمَاءِ يَأْتِي
مُفْصَلَتِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا فَوْمًا
مُجْرِمِينَ ﴿١٣٥﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَاتِلُوا يَمُوسَى
أَدْعُ لَنَارَكَ بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ لِئَنَّ
كَشَفَتْ عَنَ الرِّجْزِ لَنُؤْمِنَ لَكَ

وَلَنْ تُرِكَ مَعَكَ بَقِيَ إِسْرَئِيلَ

١٣٤

Iyan Ruka: Ka Ibut o Pokasangka rukami so siksa, na Mata-an a Paratiyaya-an nami Suka dun, go Mata-an a Sogo-on nami dun a Monot Ruka so manga Moriyatao o Israil.

135. na si-i ko masa a pakawatanun o Allah kiran pokasun so siksa taman ko ta-alik a siran na riya-ot iran Sukaniyan,- na sa maoto na siran na Mbarungkas siran!

136. Na Siniksa Ami siran: Ka Inulud Ami siran ko Ragat, sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambo-khag iran so manga Tanda Ami, go miyabaloj siran a da iran Inungka-a Sukaniyan.

137. Na Piyakipangowaliyan Ami ko pagtao a so siran a di siran Pakanganinanun, so manga Subangan o Lopa go so manga Sudupan Niyan,- a so Piyakathagompiya Mi so dalum iyan. Na Miyatarotop so Katharo o Kadnan Ka a Mapiya ko manga Moriyatao o Israil, sabap ko Kiyaphantang iran; na Piyowalas Ami so Miyapasad o Pir-aon go so pagtao niyan, go so Pimbabalai ran a manga Poporo.

138. Na Piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan. Na Miyatalingoma iran a pagtao a rurutukan nirana so manga Barahala iran. Pitharo iran: Hai

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْجَزَرَ إِنَّ
أَجْلَهُمْ هُمْ بِلَغْوَةِ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

١٣٥

فَانْقَضْنَا عَنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ
إِنَّهُمْ كَذُبُوا إِيمَانَهُمْ كَانُوا عَنْهَا
غَنِيَّلِينَ

١٣٦

وَأَرْزَقْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا
يُسْتَضْعَفُونَ مَسْرِقَ الْأَرْضِ
وَمَغْدِرَ بَهَا أَلَّى بَرَكَانَاهَا وَتَمَتَّ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَقِيَ إِسْرَئِيلَ
بِمَا صَبَرُوا وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ
فَرَعَوْتُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ

١٣٧

وَجَوَزَنَا بِبَقِيَ إِسْرَئِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا
عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ
فَالْأُولَئِكُمُوسَى أَجْعَلَنَا إِنَّهَا كَاهِمٌ

Musa! Sunggai Kamingka sa Tohan a lagid o manga Tohan niram. Pitharo Iyan: A Mata-an! A sukanan pagtao a da-a manga Mulung iyo.

139. Mata-an! A siran naya na Miyabinasa so okit iran,-go Miyailang so Pinggalubuk iran.

140. Pitharo Iyan: A ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko rukano a Tohan, a Sukaniyan na Piyakalawan kano Niyan ko manga Ka-adun (ko masa niyo)?

141. Go gowani na siyabut Ami sukanan ko pagtao o Pir-ao, a irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphamono-on niram so manga Wata iyo a Mama na Phulamba-an niram so manga Babai rukano: Na matatago ro-o man so Tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

142. Na ini diyandi Ami ko Musa so tulo polo Gawi-i, na inomanan Nami oto sa sapolo: Na miyaganap so wakto o diyandi o Kadnan Niyan, a pat polo Gawi-i (a Kipumbitiyara-i Niyan non). Na Pitharo o Musa ko Pagari Niyan a Haroun: A Sambi-i Akongka ko pagtao Akun: Go Phiyapiya Ka, go Dingka khu-duga so okit o Puphamaminasa.

143. Na kagiya a maoma o Musa so diyandi Ami (a Kapumbitiyarai),

إِلَهُمْ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ١٧٨

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِرُ مَا هُمْ فِيهِ وَيَطْلُلُ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ١٣٦

قَالَ أَغْيَرَ اللَّهُ أَغْيِرْكُمْ إِلَهًا وَهُوَ
فَضَلَّكُمْ عَلَى الْعِلْمِ ١٤٠

وَإِذْ أَجْيَنَّكُمْ مِنْ إِلَيْ فِرْعَوْنَ
يُشَوْمُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتَلُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيُسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ
وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ ١٤١

* وَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً
وَأَتَمَّنَهَا عِشْرَ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخْيَهِ
هَذُورُتْ أَخْلَقْنِي فِي قَوْمٍ وَأَصْلَحْ
وَلَا تَنْعِي سَيِّلَ الْمُفْسِدِينَ ١٤٢

وَلَمَّا جَاءَهُ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَمَهُ، رَبُّهُ،

na ini Mbitiyarai Sukaniyan o Kadnan Niyan, Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Paki-ilai Ka Rakun, ka Anakun Suka Mapagilailai. Pitharo (o Allah): A Diyakongka dun Khailai; na ogaid na Patungingka so Palao; na o Thatakna ko darpa iyan, na Khailai Akongka. Na kagiya a Mapayag so Tihaya o Kadnan Niyan ko Palao, na miyabaloi Niyan a Miyaropuroput, na Minipapus so Musa a Pipinsanun. Na kagiya a Makatanod na Miyatharo Iyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Mithaobat Ako Ruka, go Sakun i Paganai ko Miyamaratiyaya.

144. Pitharo Iyan: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Tinindos Akun Suka ko manga Manosiya, sabap ko manga Pakawit Akun go so Kinimbitiyara-in Ko Ruka: Na Kupitingka so ini bugai Akun Ruka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

145. Na Inisorat Ami Ron si-i ko manga Ondang Ondang so langowan taman, a Thoma go osayan ko langowan taman: Na (Pitharo Ami Ron a:) Kupitingkaya Shabunsabunar, go Sogo-on Ka ko Pagtaongka a Kupiti ran so lubi ron a Mapiya: Ka Phaki-ilai Ko Rukano dun so Ingud o manga Darowaka,-

146. Phakitalikhodan Ko dun so manga Ayat Akun ko siran a Khipananakabor ko Lopa sa di Ontol:

قَالَ رَبِّ أَرْفِنَ انْظُرْ إِلَيْنَاكَ قَالَ لَنْ
تَرَنِي وَلَكِنْ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنْ
أَسْتَقِرَ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَنِي فَلَمَّا
بَخَلَ رَبُّهُ بِالْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكَّا
وَخَرَّ مُوسَى صَعِقَافَلَّا أَفَاقَ قَالَ
سُبْحَدَنَكَ بَتُّ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ
الْمُؤْمِنِينَ

قَالَ يَنْهُوكَ إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى
النَّاسِ بِرِسْلَاتِي وَبِكَلِّي فَخُذْ
مَآءَ إِتَّيْكَ وَكُنْ مَنْ
الشَّكِيرِينَ

وَكَيْتَبَنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَنَصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ
فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأَمْرِقُوهَا مَكَ يَأْخُذُوا
بِأَحْسَنِهَا سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَسِيقِينَ

سَاصِرُفُ عَنْ إِيْنِي الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا

Na o mailai ran so oman i Ayat, na di ran noto Paratiyaya-an; go o Mailai ran so lalan ko Torowan, na di ran noto Khowa-an a lalan; na o Mailai ran so lalan ko Kada-dag, na Khowa-an niran noto a lalan. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na da iran noto Inungka-a.

كُلَّ أَيَّةً لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا
سَيِّئَ الْرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُونَ سَبِيلًا
وَإِنْ يَرَوْا سَيِّئَ الْغَيْرِيَّ يَتَّخِذُونَ
سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّابُوْ إِنَّهُمْ كَانُوا
وَكَانُوا عَنْهَا غَنِيَّلِينَ

147. Na so siran a Piyakambo-khag iran so manga Ayat Ami go so Kitumo ko Akhirat,- na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Ba-adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggalubuk iran?

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلَقَاءَ
الْآخِرَةِ حِطَّتْ أَعْمَلُهُمْ هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

148. Na mimba-al so pagtao o Musa ko oriyan (o Kiyalalakao Niyan), pho-on ko manga Imbolawan niran, sa Sapi a Lawas iyan, a Mapuphaka-unga: Ba iran da Mailai a Mata-an! A sukanian na di niyan siran Mipumbitiyarai, go di niyan siran Khatoro sa la-lan? Biyaloi ran noto (a Tohan) na Mimbaloi siran a manga Darowaka.

وَأَنْخَذَ قَوْمٌ مُوسَى مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ
حُلَّتِهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَمْ يُحَوِّلْ
أَمْبِرَوْ آنَهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا أَنْخَذُوهُ وَكَانُوا
ظَلِيلِينَ

149. Na kagiya a Makashundit siran, go Miya-ilai ran a Mata-an a siran na Sabunar a Miyadadag siran, na Pitharo iran: Ibut ka o di tano Kalimo-on o Kadnan tano go di tano Niyan napi-i, na Mata-an a khabaloi tano dun a pud ko Miyan-galologi.

وَلَمَّا سَقَطَ فِتْ أَيْدِيهِمْ وَرَأُوا أَنَّهُمْ
قَدْ ضَلُّوا فَأَلَوْا إِنَّمَّا يَرَحَّمُنَا رَبُّنَا
وَيَغْفِرُ لَنَا لَنَا كُوئَنَ مِنْ
الْخَسِيرِينَ

150. Na kagiya a Makandod so Musa ko pagtao Niyan, a Pukhararangitan a Makamboboko, na Pitharo Iyan: A Mikharatarata a Kiyasambi-i niyo Rakun ko oriyan (o Kiyalalakao Akun): Ino niyo Pagonai so Sogowan o Kadnan niyo? Na ini ithog Iyan so manga Ondang Ondang, sa Kiyaputan Niyan a Olo i Pagari Niyan, sa Punggandurun Niyan sa ginawa Niyan. Pitharo (o Haroun): Wata i Ina! Mata-an! A so pagtao na da-a Ko iran pakangani-na, go maito bo na Mbono-on Nako iran! Na Dingka Phakapiya-a a ginawa o manga ridowai sa sabap Rakun, go di Akongka mballoya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

151. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Akongka go so Pagari Ko! Go Pakasoluda Kamingka ko Limo o Ka! Ka Suka i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

152. Mata-an! A so siran a biyaloi ran so Sapi (a Tohan) na Khasogat siran ndun a Rarangit a phonon ko Kadnan niryan, go Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na lagid aya a imbadal Ami ko Puphamangumba-al sa Kabokhag.

153. Na so siran a Miyanggalubuk iran so manga rarata, oriyan niyan na Mithaobat siran ko oriyan noto go Miyaratiyaya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko ori-

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضِبَتْ
أَسْفَاقَ الْمَدِينَةِ لِئَلَّا حَفَظُوا مِنْ بَعْدِي
أَعْجَلْتُهُمْ أَمْرِ رَبِّكُمْ وَأَنَّقَ الْأَلْوَاحَ
وَأَخْذَ رَأْسَ أَخِيهِ بِحَرَّةٍ إِلَيْهِ قَالَ أَنِّي أَمَّ
إِنَّ الْقَوْمَ أَسْتَضْعِفُونِي وَكَادُوا
يَقْتُلُونِي فَلَا تُشْمِتْ بِالْأَعْدَاءِ
وَلَا يَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
١٥٠

قَالَ رَبِّي أَغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَذْخِنَّا
فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَزْكَمُ
الْرَّحْمَنَ
١٥١

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئَاتُهُمْ
غَضِبَ مِنْ رَبِّهِمْ وَذَلَّ فِي الْحَيَاةِ
الَّذِينَا وَكَذَّلِكَ نَجْزِي
الْمُفْتَرِينَ
١٥٢

وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّيْنَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ
بَعْدِهَا وَأَمْوَالًا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ
١٥٣

yan noto na titho a Manapi, a Makalimo-on.

154. Na kagiya a lomunggao ko Musa so gani, na kinowa Niyan so manga Ondang Ondang: A adun a matatago-on ko ini Soraton a Torowan go Limo a ruk o siran a Ika-aluk iran so Kadnan niran.

155. Na Miyamili so Musa ko pagtao Niyan sa pito polo a Mama si-i ko wakto a diyandi Ami: Na kagiya madansal siran o Linog, na Pitharo Iyan: Kadnan Ko! O ini kabaya-a Ka na Miyabinasangka siran gowani, a go Sakun: Bangka Rukami mbinasa-an so Pinggalubuk o manga lalong Rukami? Da-a salakao saya a rowar sa Tiyoba-a Ka: Ndadagun Ka sa sabap saya so tao a kabaya-a Ka, go Thoro-on Ka so tao a kabaya-a Ka. Suka i Panarigan Nami: Na Napi-i Kamingka go Kalimo-on Ka Mingka; a Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Nanaipi.

156. Na Tangkudangka a adun a bagiyan Nami si-i sangkai a Doniya a Mapiya, go si-i sa Akhirat: Mata-an! a Sukami na Mimbalangan Kami Ruka. Pitharo (o Allah): A so siksa Akun na Ishogat Akun noto ko tao a kabaya Akun; go so Limo Akun na langkap ko langowan taman. Na Thangkudun na Kun naya a ruk o siran a Khipananganngila, go Puthonain niran so

وَلَمَّا سَكَنَ عَنْ مُوسَى الْعَصْبُ
أَخْذَ أَلْأَوَاحَ وَفِي نُسُخَتِهَا هُدًى
وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لَرِيمٌ بِرَبِّهِمْ [١٥٤]

وَأَخْنَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا
لِيَقِنُنَا فَلَمَّا أَخْذُهُمُ الرَّجْفَةُ
قَالَ رَبِّ لَوْشِتَ أَهْلَكْنَاهُمْ مِنْ قَبْلٍ
وَإِنِّي أَتَهْلِكُ كُلَّمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَ إِنْ
هِ إِلَّا فَنِنُكَ تُضْلِلُ بِهِمَانْ شَاءَ
وَتَهْدِي مَنْ شَاءَ أَنْ وَلِيْسَ أَغْفِرُ لَنَا
وَأَرْحَنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَفِيرِينَ [١٥٥]

وَأَكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ
قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءَ
وَرَحْمَتِي وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ
فَسَأَكْتُبُهُ لِلَّذِينَ يَنْقُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكُوةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِإِيمَانِنَا
يُؤْمِنُونَ

Zakat, go siran na siran na so manga Ayat Ami i Paparatiyaya-an nir-an; -

157. Siran na Phagonotan niran so Sogo, a Nabi a Ummi, so Pukhat-to-on niran Sukaniyan a Misosorat si-i kiran,- ko Taurat go so Injil;- a Pushogo kiran ko Mapiya go Pushapar kiran ko Marata; go Puphakai kiran ko manga Pipiyago Pushapar kiran ko manga Rarata; go Puphakopkas kiran ko manga pupunud iran go so manga rurugun a misa-sanggolai kiran. Na so siran a Miyamaratiyaya-on, go Mishulasula-on, go Miyamanabangon, go Miyaman-gonot ko (Qur-an a) Sindao a so Initoron a Pud Iyan,- na siran man na siran i Phamakasulang sa Mal-iwanag.

158. Tharowangka (Ya Muham-mad): Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sakun na Sogo rukano o Allah langon, a so khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Da-a Tohan a inonta Suka-niyan: A Puphangoyag go Puphangimatai. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, a Nabi a Ummi, a so Mapaparatiyaya ko Allah go so manga Katharo Iyan: Na Onoti niyo Sukaniyan, ka-an-gkano Makakudug sa Ontol.

159. Na adun a pud ko pagtao o Musa a isa ka Sagorompong a Iputhoro iran so Bunar, go o Ontolun niran Sukaniyan.

الَّذِينَ يَتَبَعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ
الْأَمِينَ الَّذِي يَحْدُوْنَهُ مَكْنُوبًا
عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمْ
الظِّبَابَ وَيُحِرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَثَ
وَيَضْعُعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَانَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ أَمْنَوْا
بِهِ وَعَزَّزُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

فَلْ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِلَيْ رَسُولِ اللَّهِ
إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّاهُوْ يُعِيْ
وَيُمْسِيْ فَإِنَّمَّا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ الَّتِي
الْأَمِينِ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَتِهِ وَاتَّبَاعُهُ لَعَلَّكُمْ
تَهَتَّدُونَ

وَمِنْ قَوْمٍ مُّوسَىٰ أَمَّةٌ يَهُدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْدُلُونَ

160. Na Pimba-aba-ad Ami siran sa sapolo a go dowa ka lokus a manga pagtao. Na ini Ilaham Ami ko Musa, gowani ko Manguni ron sa ig so pagtao Niyan: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator: Na Kiyambowatan noto a sapolo a go dowa a Bowalan: Sabunar a Kiyatokawan o oman i isa ka lokus so saguba iran. Na ini sayap Ami kiran so Gabon, go Initoron Ami kiran so Manna go so (Papanok a) Salwa, (na Pitharo Ami kiran a:) Kangkano ko manga Pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasa-i, na ogaid na giya ginawa iran i Kiyabinasa-an nirana.

161. Na gowani na Pitharo kiran: A Balingkano sangka-i a Ingud (a Baital Moqaddas) go Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo, go Tharo kano sa ikhada a dosa go solud kano ko Paitao sa Kapangalimbabaa-an: Ka Napin Nami rukano so manga Kasala-an niyo; Phagomanoman Nami dun so (Balas ko) Miphipiayapiya.

162. Na siyambian o siran a da kiran Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piakatoronan Ami siran sa siksa a photon ko Langit, sabap ko da iran Kapaginontolan.

163. Na isha-an Ka kiran so Ingud a matatago ko marani sa Ragat. Gowani ko Pushorang siran sa Pan-

وَقَطَعْنَاهُمْ أَثْنَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا
أَمْمًا وَأَوْجَحْنَا إِلَيْهِ مُوسَى
إِذَا سَتَّقَهُ فَوْمَهُ أَنْ
أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَأَنْجَسْتَ مِنْهُ أَثْنَتَ عَشْرَةَ عَيْنًا
قَدْ عَلِمَ كُلُّ أَنْاسٍ مَشْرَبَهُمْ
وَظَلَّلَنَا عَلَيْهِمُ الْفَنَمْ وَأَنْزَلَنَا عَلَيْهِمُ
الْمَنْ وَالسَّلَوَى كُلُّهُمْ
كَلُّهُمْ مَارِزَقْنَاهُ كُلُّهُمْ وَمَا
ظَلَمْنَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ أَسْكُنُوهُنَّهُ
الْقَرِبَةَ وَكُلُّهُمْ حَيْثُ
شِئْتُمْ وَقُولُوا حَطَّةٌ وَادْخُلُوا
الْبَابَ سُجْدًا لَغَفِرَ لَكُمْ
خَطِيَّتُكُمْ سَزِيدٌ
الْمُحْسِنِينَ

فَبَدَلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا
عِنْ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرِبَةِ الَّتِي كَانُوا
حَاضِرَةً لَبَحْرٍ إِذَا يَعْدُونَ فِي

do ko Alongan a Sapto. Gowani na Puphakatalingoma kiran so manga Suda iran ko Alongan a sapto iran, andadakudakul, na si-i ko Alongan a di ran Sapto, na di kiran Phakatalingoma: Lagid aya man a Kaputhiyoba Ami kiran, sabap ko da iran Kapangonganotan.

164. Na gowani na Pitharo o isa kiran ka Sagorompong: A ino kano Puphanguthoma sa pagtao a so Allah i Mbinasa kiran o di na shiksa kiran sa siksa a Sangat?- Pitharo iran: A kapamokas sa kataksilan si-i ko Kadnan niyo, go o ba siran Pananggila.

165. Na kagiya a Pakalipatan nirana so Inindao kiran, na inilidas Ami so siran a Puphanapar ko Marata; na siniksa Ami so siran a da Pamaginontolan, sa siksa a Sangat, sabap ko Kiyandarawaka iran.

166. Na kagiya a sogokun nirana so ini Sapar kiran, na Pitharo Ami kiran: A Mbaloj kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

167. Na gowani na Piyakitokawan o Kadnan Ka a Mata-an a Pakiphangarasiyan Niyan siran ndun, sa taman ko Alongan a Qiayamah, sa tao a Phakisagadan Niyan kiran so Marata a siksa. Mata-an! A so Kadnan Ka na tithe a Maga-an i Kandadanug, go Mata-an! A Sukaniyan na tithe a Manapi, a Makalimo-on.

السَّبَتِ إِذَا تَأْتِهِمْ حِيَاتَهُمْ
يَوْمَ سَبَتِهِمْ شَرَعًا وَيَوْمَ
لَا يَسْتَبُوتُ لَا تَأْتِهِمْ
كَذَلِكَ بَلُوْهُمْ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ

١٦٤

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ نَّاهِمْ لَمْ تَعْظُمُنَّ قَوْمًا أَلَّا
مُهَلِّكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا
قَالُوا مَعْذِرَةً إِلَى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَنْقُونَ

١٦٥

فَلَمَّا سُوِّا مَادِكَرْتُوْهُ إِلَيْهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخْذَنَا الَّذِينَ
ظَلَمُوا عِذَابًا بَيْسِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ

١٦٦

فَلَمَّا عَتَّوْنَا عَنْ مَانُوهَا عَنْهُ فَلَمَّا هُمْ كُنُوا
قِرَدَةً خَسِيْنَ

m

وَإِذَا تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيَعْنَمَ عَلَيْهِمْ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ يَسُوْهُمْ سُوْءَةَ
الْعَدَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ
وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

١٦٧

168. Na Pimba-aba-ad Ami siran ko Lopa a Pishagorompong. Saba-ad kiran so manga bilangatao, na saba-ad kiran na salakao ro-o. Nai-ni tupung Ami kiran so manga pipiya go so manga rarata: Ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

169. Na adun a Minilapis ko kiya-ipos iran a salapis: A Miyakhawali ran so Kitab, a Pukhowa-an niram so Parayasan sangka-i a korang (a Ingud), go gi-i ran Tharo-on: A Punapin rukutano bo. Na o adun a Makatalingoma kiran a Parayasan a lagid iyan, na Khowa-an niram pun noto. Ba kiran da makowa so diyandi ko Kitab, sa da-a Putharowa iran makapantag ko Allah a inonta so Bunar? Go Kiyapangadian niram so Madadalumon. Na so Ingud a Maori i lubi a Mapiya a bagiyan o siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

170. Na so siran Komukupit ko Kitab go ini Pamayandug iran so Sambayang,- na Mata-an! A Sukami na di Ami Pagilangun so Balas ko Miphipiyyapiya.

171. Na gowani na inalangalang Ami so Palao ko Kaporowan niram, makasasaibarat Sukaniyan sa Atup, na tiyangkud iran a mata-an naya! A Phakatana kiran ndun: (Na Pitharo Ami a:) Kupiti niyo so ini bugai Ami rukano Shabunsabunar,

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمَانَهُمْ
الصَّلَحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ
وَبِلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيَّئَاتِ
لَعْلَهُمْ يَرْجِعُونَ

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرَثُوا
الْكِتَابَ يَا خُذُونَ عَرْضَ هَذَا الْأَدَنَى
وَيَقُولُونَ سَيَغْفِرُ لَنَا وَإِنْ يَغْفِرْ لَنَا
يَا خُذُوهُ الْمُؤْنَدَ عَلَيْهِمْ مِيقَاتُ الْكِتَابِ
أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا
مَا فِيهِ وَاللَّارُ الْآخِرَةُ حَيْرٌ لِلَّذِينَ
يَنْقُونُ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَالَّذِينَ يُمْسِكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ إِنَّا لَأَنْصِبِعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

وَإِذْ نَنْقَنَّا الْجَبَلَ فَوَقَهُمْ كَانَ ظَلَّةً
وَطَنَّا اللَّهُ وَاقِعٌ بَيْنَهُمْ خُذُوا مَاءَ آتَيْنَاهُمْ
بِقُوَّةٍ وَذَكْرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ يَنْقُونَ

go Tatadumi niyo so Madadalumon; ka-angkano Makapananang-gila.

172. Na gowani na Piyakaliyo o Kadnan Ka pho-on ko manga Moriyatao a Adam- pho-on ko manga likod iran-so manga Moriya-tao iran, na Piyakishaksian Niyan kiran a ginawa iran, sa (Pitharo Iyan a): Ba di Sakun i Kadnan niyo? Pitharo iran: A owai (Suka i Kadnan nami)! Pishaksi-an Nami! Ka o ba niyo Matharo ko Alongan a Qiyamah: I Mata-an! A Sukami na Miyabaloi kami a di Ami aya Katawan.

173. O di na o ba niyo Matharo: A aya bo a Miyanakoto na so manga lokus ami gowani, na Miyabaloi kami a manga Moriyatao ko oriyan niran (na Miyakaonot kami kiran): Inongka rukami Mbinasa-an so Pinggolaola o Minggalubuk sa ribat?

174. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada Magosai ko manga Ayat; ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

175. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko (Bal-am Bunu Baorah a) tao a ini bugai Ami ron so manga Ayat Ami, na liyowas iyan noto: Na tiyalokonan sukanian o Shaitan, na Miyabaloi a pud ko Mithatari-dadag.

وَإِذَا أَخْذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ
ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشَهَدُهُمْ عَلَىٰ
أَنفُسِهِمْ أَلْسُتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلْ شَهِدْنَا
أَنَّنَا نَقُولُ إِيمَانَ الْقِينَةِ إِنَّا كُنَّا
هَذَا أَغْنِيَّنَا

١٧٣

أَوْنَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَهُمْ أَبَاؤُنَا مِنْ قَبْلِ
وَكُنَّا نَذِيرَةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَهُمْ لَكُنَّا
يَمْأُلُّ الْمُبْطِلُونَ

١٧٤

وَكَذَلِكَ نُهَصِّلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ

١٧٥

وَأَتَلُّ عَلَيْهِمْ بِنَا الَّذِي أَتَيْنَاهُمْ إِنَّا
فَأَنْسَلَحَّ مِنْهَا فَأَتَبَعَهُ الشَّيْطَانُ
فَكَانَ مِنَ الْفَارِينَ

١٧٦

176. Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maphakaoshor Ami sukaniyan sa sabap ro-o; na ogaid na sukanian na Mishoramig ko Donya, go Piyangonotan niyan so Nunga iyan. Na aya ibarat iyan na lagid o Aso: A o Pakabasungingka sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan a Dila iyan, o di na dingka khodi-in sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan ndun a Dila iyan. Giyoto man i ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami; na Panotholangka so manga Tothol, ka-aniran Mapupha-mimikiran.

177. Miyakaratarata a ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so manga ginawa iran i Bininasa iran.

178. Sa dun sa Toro-on o Allah,- na sukaniyan i Khatoro: Go sadun sa Dadagun Niyan,- na siran man na siran i Phangalologi.

179. Na Sabunsabunar a Miydun Kami sa ruk o Naraka Jahan-nam a madakul a pud ko manga Jinn go so manga Manosiya: Adun a manga poso iran na di ran noto Ipunggudaguda, go adun a manga Mata iran na di ran noto Iphangi-lailai, go adun a manga Tangila iran na di ran noto Iphamakinug. Siran man na lagid o manga Ayam,- kuna ka siran i lubi a Miyangadadadag: Siran man na siran so di maka-i inungka.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ إِلَيْنَا كَمَّا أَخْلَدْنَا
إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّعَمْهُ هُونَةً فَشَاءْنَا
كَمْثُلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلُ عَلَيْهِ
يَلْهَثُ أَوْتَرْكَهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ
مَثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِيَقِينِنَا
فَأَقْصَصُ الْقَصْصَ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِيَقِينِنَا
وَأَنفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهَدَّدُ وَمَنْ
يُضْلِلْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ

وَلَقَدْ ذَرَنَا جَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
وَالْإِنْسَانُ لَمْ يَمْلِمْ قُلُوبُ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ
أَعْيُنٌ لَا يُبَصِّرُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ
بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَمَ بِلَهُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ
هُمُ الْغَافِلُونَ

180. Na ruk o Allah so manga ngaran a manga Pipiya: Na Buthon niyo Ron noto; na Ganati niyo so siran a Puphamakasila-in niran so manga ngaran Niyen: Ka imbadal kiran ndun so Pinggolaola iran.

181. Na adun a pud ko Inadun Ami a pagtao a Iputhoro iran so Bunar so Sukaniyan na o Ontolun niran.

182. Na so Miyamanaplis ko manga Ayat Ami, na shagintonun Ami siran (ko Phakabinasa kiran) sa di ran katawan;

183. Go Pakalalanatun Ko siran: Mata-an! A so siksa Akun na Mabagur.

184. Ba iran nda Pamimikirana? A da ko (Muhammad a) Bolayoka Iran i Buthang: Da-a salakao ron a rowar sa Pupha maka-iktiyar a Mapayag.

185. Ba iran nda Mailai so Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa go so Kiya-aduna o Allah ko langowan taman? Go so Kiyatangkud a Kababaloi a Sabunar a Kiypakarani o diyandi kiran? Na antona-a i Tothol ko oriyan naya i Pharatiyaya-an niran?

186. Sa dun sa Dadagun o Allah, na da-a Makanggonana-o ron: Na Mbotawanan Niyen siran ko Ka-

وَإِلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا
الَّذِينَ يُلْهِدُونَ فِي أَسْكَنِهِ
سَيْجَرُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمَنْ خَلَقْنَا أَمْةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْدِلُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا إِثَابَنَا سَنَسْتَدِرُ جَهَنَّمَ
مَنْ حَيَثُ لَا يَعْلَمُونَ

وَأَمْلَى لَهُمْ إِنَّ كَيْدَنِي مَيْنَ

أَوْلَمْ يَنْفَكِرُوا مَا يَصْحِبُهُمْ مِنْ حِنْنَةٍ إِنَّ
هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مَيْنَ

أَوْلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنَّ عَسَىَ
أَنْ يَكُونُ قَدْ أَفْتَرَ بِأَجْلُهُمْ فِيَ حَدِيثِ
بَعْدِهِ يُؤْمِنُونَ

مَنْ يُصْبِلِ اللَّهُ فَكَلَاهَادِيَ لَهُ وَيَنْزَهُمْ
فِي طُفِيفَتِهِمْ يَعْمَلُونَ

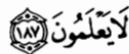
pangangakowala iran, a gi-i siran Muromparompak.

187. Iphagisha iran Ruka so Alongan a Qiyamah-o andai Kapakatalingoma niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Kadnan Ko: Da-a Phakapayag ko wakto Niyan a inonta Sukaniyan. Mapunud ko manga Langit a go so Lopa. Di rukano Makatalingoma o di Mitukao. Ipagisha iran Ruka a lagid o Bangka oto katawi: Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Allah, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran kawan.

188. Tharowangka: A da-a Mipapa-ar Akun a bagiyan o ginawa Ko a Ompiya a go da-a Morala inonta sa kabaya o Allah. Na o adun a katawi Ko ko Damapayag, na Mata-an a pakadakulun Akun so Mapiya, go di Rakun misogat so marata: Sakun na matag Ako Puphamakaiktiyar, go Puphamanothol sa Mapiya ko pagtao a Mapaparatiyya.

189. Sukaniyan so (Allah a) Miyadun rukano pho-on ko (Adam a) isa ginawa, go biyaloi Niyan a Miyakapo-on Rukaniyan so Darodopa Iyan, ka-anon Lilintad. Na kagiya a Pamaka-in Niyan Sukaniyan, na Miyarimbit sa Karimbit a Makhap; na Pukhilalakao Niyan

يَسْتَأْلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مِرْسَنَهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّ الْجِلَالِ وَقَنَّا إِلَاهُوْنَفْلَتَ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بِغَنَمَةٍ
يَسْتَأْلُونَكَ كَذَلِكَ حَفِيْظَهُ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَلَا كُنْ أَكْثَرُ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ

قُلْ لَا إِلَّا مِلْكُ لِنَفْسِي نَفَعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا
شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ
لَا سَتَكَنَتْ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَنَّ
السُّوءُ إِنَّمَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِّيرٌ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَحْدَةٍ
وَجَعَلَ مِنْهَا رُوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا
فَلَمَّا تَفَشَّسَهَا حَمَلَتْ حَمْلًا حَفِيْظًا
فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَنْتَلَتْ دَعْوَةَ اللَّهِ رَبِّهِمَا
لِئَنَّهَا أَتَيْنَا صَلِيلًا حَالَتْ كُونَنَ مِنَ

الشَّكِيرُونَ

noto. Na kagiya a Makapunud, na Minipangangarapan Niran ko Allah, a Kadnan Niran: A Mata-an a o bugi Kamingka sa (Wata a) Mapiya; na Mata-an a mabaloi Kami dun a pud ko Miyamanalamat.

190. Na kagiya a bugan Niyan siran sa (Wata a) Mapiya, na mimba-al Siran sa manga Sakotowa Iyan ko ini bugai Niyan Kiran: Na Maporo so Allah a Ka-a awat Iyan ko Ipushakoto Iran non.

191. Ino Iran Puphakasakotowa (ko Allah) so da-a Khamba-alan niyan a maito bo, ka siran na Pu-phangumba-alan?

192. Go da-a Khagaga iran a tabang kiran, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran!

193. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di kano iran Khaonotan: Magishan rukano o Tawaga niyo siran antawa-a bakano dun khigugunuk!

194. Mata-an! A so siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah, na manga Oripun a manga lagid iyo: Na Tawaga niyo siran, na Pakisumbag kano kiran, o sukano i manga Bunar!

195. Ba-adun a manga ai ran a Pukhilalakao iran? Antawa-a ba-adun a manga Barokan niran a

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَنْلِحًا جَعَلَهُمْ شُرَكَاءَ
فِيمَا آتَاهُمَا فَقَعَدُوا لِأَنَّهُمْ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ بَخْلُقُونَ

وَلَا يَسْتَطِعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ
يَنْصُرُونَ

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ
سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدْعُوكُمْ أَمْ أَنْتُمْ
صَمِّيْرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ نَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
أَمْثَالُكُمْ فَإِذَا دُعُوكُمْ فَلَيَسْتَرْجِبُوْا
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

اللَّهُمَّ أَرْجُلْ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ
يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٍ يُبْصِرُونَ

بِهَا أَمْ لَهُمْ إِذَا ذَاتٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلْ
أَدْعُوا شُرَكَاءَ كُنْتُمْ تَكْدِينَ فَلَا
يُنْظَرُونَ

١٩٥

إِنَّ وَلَئِنَّ اللَّهَ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ
وَهُوَ يَوْمَ الصِّلَاحِينَ

١٩٦

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا
أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ

١٩٧

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُونَ
وَتَرَهُمْ يُنْظَرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ
لَا يُبَصِّرُونَ

١٩٨

حُذِّلَ الْغَفُورُ أَمْ بِالْعَرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْجَهِيلِينَ

١٩٩

وَإِمَّا يَزَغَنَكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ آتَقْوَا إِذَا مَسَّهُمْ طَبْيُّ
مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ

Pukhipangawakawa iran? Antawa-a ba-adun a manga Mata iran a Pukhipangilailai ran? Antawa- ba-adun a manga Tangila iran a Mipuphamamakinug iran? Tharowangka: A Panongganoya niyo so Ipuphamanakoto niyo, oriyan niyan na Pagantangani Ako niyo sa marata, na di niyo Rakun Tha-alika!

196. Mata-an! A aya somisiyap Rakun na so Allah, a so Tomiyoron ko Kitab, go Sukaniyan i somisiyap ko manga Bilangatao.

197. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah, na da-a Khagaga iran a tabang rukano, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran.

198. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di ran khanug. Na Pukhailaingka siran a tutuntungan Ka iran, a siran na di siran Phamananono.

199. Kupitingka so Kanapi; go Sogo-on Ka so Mapiya; go Talikhodingka so da-a manga Mulung iyan.

200. Na amai ka Khasogat Ka o onsi a pho-on ko Shaitan, na Lindingka ko Allah; Mata-an! A Sukaniyan na Puphakanug, a Mata-o.

201. Mata-an! A siran a Khipanananggila, na igira-a adun a Miakasogat kiran a Saramat a pho-on

ko Shaitan, na Makatadum siran, na sa maoto na siran na Makapan-gilailai siran!

202. Na so manga Pagariya (o manga Shaitan) na ipumbolog iran siran ko Kadadag, oriyan niyan na di siran Puthangka.

203. Na igira-a da-a Minitalingo-mangka kiran a Tanda, na Tharoon niran: A Inongka oto da Mipanton? Tharowangka: A aya bo a Phagonotan Ko na so Iphagilaham Rakun a pho-on ko Kadnan Ko: Giyaya na manga Rara yag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo, go Torowan, go Limo, a bagiyan o pagtao a Khipaparatiyaya.

204. Na igira-a Pumbatiya-an so Qur-an, na Puphamamakinuga niyo Sukaniyan, go Lilintad kano: Ka-angkano Mipangalimo.

205. Na Tatadumingka so Kadnan Ka si-i ko Ginawangka, sa Kapangalimbaba-an a go Kaluk, go di Matanog a Katharo, si-i ko Kapita-pita go so Kagabigabi; go Dingka mbaloya so Ginawangka a pud ko Khikalilipat.

206. Mata-an! A so (manga Ma-laikat a) manga rarani ko Kadnan Ka, nadi ran iphumaratabat a Kapushimba-a iran ko Allah: Go gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan, go Ron siran Pangangalimbaba-an.

مُبَصِّرُونَ

وَلِخُونَهُمْ يَمْدُودُونَهُمْ فِي الْفَحْشَةِ
لَا يُفْصِرُونَ

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا نَلَوْا
أَجْعَبَنِيهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَيْتُكُمْ مَا يُوحَى إِلَيْكُمْ
مِنْ رَبِّكُمْ هَذَا بَصَارٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَإِذَا قُرِئَتِ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوهُ
وَأَنْصِتُوا الْعَلَمَ كُمْ تَرْحُمُونَ

وَإِذَا كُرِيَّكَ فِي نَقْسَكَ تَضَرَّعًا
وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ يَالْمُدْعُو
وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكُمْ لَا يَسْتَكْرِهُونَ
عَنِ عِبَادِيَّهِ وَيُسَيِّحُونَهُ وَلَهُ
يَسْمَدُونَ